

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Live blog as genre in pursuit of credibility

Lubben, S.P. van der

Citation

Lubben, S. P. van der. (2024, April 3). *Live blog as genre in pursuit of credibility*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3731380>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3731380>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Live Blog as Genre in Pursuit of Credibility

SEBASTIAAN P. VAN DER LUBBEN

COLOFON

Vormgeving: Marjolijn Schoonderbeek (Maters & Hermsen)
Otto van der Lubben
Cover: Karel David van der Gun (kdvdgun.nl)
Taaladvies (EN): Stephanie Heron
Druk: Puntgaaf drukwerk, Leiden

Liveblog as Genre in Pursuit of Credibility

Proefschrift

ter verkrijging van
de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van rector magnificus prof.dr.ir. H. Bijl,
volgens besluit van het college voor promoties
te verdedigen op woensdag 3 april 2024
klokke 15.00 uur

door

Sebastiaan Peter van der Lubben

geboren te Voorburg
in 1973

Promotores:

Prof. dr. J.C. de Jong

Prof. dr. Y.M. de Haan (Hogeschool Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen)

Copromotor:

Dr. A.W.M. Koetsenruijter

Promotiecommissie:

Prof. dr. A.B.G.M. Kalmthout

Prof. dr. ir. I. Smeets

Prof. dr. M.J. Broersma (Rijksuniversiteit Groningen)

Prof. dr. S. Lecheler (University of Vienna)

Dr. M.P.A. Opgenhaffen

Dit proefschrift werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Hogeschool Utrecht.

DANKWOORD

In mijn proefschrift ga ik uit van een *social view on writing*: een tekst is niet alleen van de auteur, maar komt tot stand in een complexe en fascinerende interactie tussen schrijver en publiek. Alle toekomstige publieken die deze dissertatie in handen hebben, dank ik als eerste; door mijn proefschrift te lezen, draagt u bij aan de verdere realisatie van dit werk.

Sommige leden van dat publiek wil ik ook expliciet noemen, omdat ze een essentiële bijdrage aan dit proefschrift hebben geleverd, of aan de omstandigheden waaronder dit tot stand kon komen. Ik wil mijn leescommissie en oppositie, prof. dr. Ionica Smeets, prof. dr. Sophie Lecheler, prof. dr. Marcel Broersma en dr. Michael Opgenhaffen, dr. Piet Bakker en dr. Peter Burger hartelijk danken voor hun kritische lezing van mijn dissertatie, de waardevolle verbeterpunten die dat opleverde en de scherpe bevraging tijdens mijn verdediging. Piet Bakker wil ik danken dat hij mij in 2018 aannam op basis van een voorstel. Peter Burger wil ik danken voor het lezen en de suggesties voor verbetering van dat voorstel.

Grote dank aan prof. dr. Jaap de Jong voor het idee om live blogs eens onder een academisch vergrootglas te leggen. Want, wilde hij in 2017 weten, wat doe je nu elke donderdag op de publieke tribune van de Leidse gemeenteraad? Het antwoord op die vraag is uitgegroeid tot dit boek. Dank daarvoor. Ik wil dr. Willem Koetsenruijter danken voor de regie en de focus (“niet alleen een band in de jaren zeventig”) tijdens mijn onderzoek. Zo knap hoe jij projecten tot een logisch geheel weet te smeden. Ik hoop die mate van organisatie ooit te bereiken. Dank dat je na je pensioen doorwerkte om mij af te leveren aan de wetenschap. Respect voor je geduld met deze chaos.

Dank aan prof. dr. Sanne Kruikemeier die met veel geduld de statistische analyses voordeed, uitlegde en toetste. Dank dat je me wees op hiaten en onduidelijkheden in mijn werk tijdens jouw overstap van Amsterdam naar Wageningen. Tip: ga es die stad in – zo gezellig. Speciale dank ook aan prof. dr. Yael de Haan. Het strenge optimisme is een leiderschapsstijl die mij door deze dissertatie heeft gesleept. We deelden taxi's in Lugano, we presenteerden in zaaltjes ver weg op de campus van Aarhus, maar bovenal was je betrokken. Promoveren doet de gehele mens en voor die gehele mens heb jij de afgelopen jaren aandacht gehad. Steeds stelde je mij de vraag die deze dissertatie overstijgt: niet wat je doet is belangrijk, maar wie je wilt zijn en wat je daarmee kan betekenen voor de ander. Een wijze les die ik in mijn oren knoop.

Dank aan alle respondenten die meewerkten aan mijn onderzoek: vrienden en kennissen die bereid waren om het achterste van hun tong te laten zien. Speciale

dank ook aan Milou Vollebrect die zonder mopperen, foutloos en energiek slechte audio en video-bestanden uitwerkten waarmee ik mijn analyses kon maken. Zoveel geduld en flexibiliteit is zeldzaam.

Ik wil alle leden van het Lectoraat danken: Yael, Renée, Kiki, Maaïke, Els, Camilla, Rijk, Sophie, Bram, Niels en Leontine. Jullie inspireerden en verbeterden. Dank. Speciale dank ook aan mijn ‘promotiemaatjes’ Els, Maaïke, Kiki en Renée – waar zijn we aan begonnen? Aan een prachtig traject dat ook weer eindigt. Dank, nogmaals, aan Renée, mijn treinmaatje en Leidse connectie. Ik hoop nog jaren op congressen achter je aan te mogen sjokken omdat jij het programma wèl kent.

Speciale dank aan mijn beide paranimfen, Sander von Benda-Beckmann en Jan Vogel. Sander, dank voor je jarenlange vertrouwen dat deze dissertatie er zou komen en je enthousiasme voor de sociale wetenschap. Dat valt niet mee voor een sterrenkundige met een voorliefde voor wal- en bruinvissen. Jan, dank voor je geduld met deze soms wat verwarde academicus. Dank ook voor je bijna wekelijkse belletje uit de auto met prachtige podcasttips. En laten we weer eens snel naar Sparta gaan – altijd mooier dan een academisch paper.

Dank aan moeke, die altijd wilde begrijpen waarover ik schreef en richting het einde van dit traject het niet meer hield: wanneer is de datum dat we in vol ornaat richting Sleutelstad kunnen komen? Wel, de Dag is er. Dank dat je me in 2000 op het spoor van de wetenschap zette. Ik bleef erdoor in Leiden. Daarvoor ook dank aan Zus: zonder jouw interventie – een kamer in Leiden – had je dit niet gelezen. Dank ook voor je belangstelling en bewondering voor dit project.

Grote dank aan Otto, Teun en Bram die zich soms verbaasden over wat ik deed. “Zit je nu de hele dag citaten van anderen te copy-pasten?” Dank voor de koppen koffie die jullie brachten als ik naar beneden gilde en het geduld dat jullie hadden als ik zei eraan te komen, maar toch weer langer op de studeerkamer bleef plakken. Otto, dank voor je geduld bij de vormgeving.

Mijn diepste dank gaat naar Ingrid. Op het drukste punt van jouw carrière lijmden we me vaak weer aan elkaar als ik stuk was gevallen op de kritieken die ik kreeg. Mijn dalen zijn zo diep als mijn pieken hoog en jij weet die steeds weer binnen de bandbreedten van het betamelijke te krijgen. Je verandert niet mijn wereld, maar wel steeds mijn kijk erop.

Links op mijn bureau staat een foto. En als ik even de weg kwijt was, een dipje had, een woord zocht, een concept niet begreep, of gewoon, wat steun zocht, keek ik je aan. Dat was genoeg. Mijn laatste dankwoord is dan ook aan mijn vader, overleden in 1999. Ik weet nog dat ik naast je zat, op het randje van je bed. 's Avonds zou je sterven.

“Wat moet je nu?”, vroeg je mij.

“Mijn best doen”, antwoordde ik.

Je hebt me daarbij geholpen. Want wat afwezig is, houdt immers niet op te bestaan.

Dank.

Het is goed zo.

Ter nagedachtenis aan mijn vader, Peter van der Lubben (1944-1999)

CONTENT

Dankwoord	7
Chapter 1 Introduction	13
1.1 Emergence of live blogs	15
1.1.1 Short history of Dutch live blogs	16
1.1.2 Adoption of an innovation	17
1.2 What genre does	19
1.3 A conceptual model for the pursuit of credibility	20
1.3.1 Discourse Community	22
1.3.2 Routines and Conventions	23
1.3.3 Effects of Credibility	24
1.4 This thesis	25
1.5 References	26
Chapter 2 A Discourse Community of Live Bloggers? Routines, Conventions, and the Pursuit of Credibility in Dutch Live Blogs	30
2.1 Abstract	30
2.2 Introduction	31
2.3 Routines and Conventions	32
2.4 The Actors of a Discourse Community	34
2.5 The Workings of a Discourse Community	35
2.6 Method	36
2.6.1 Respondents	36
2.6.2 Interview protocol	37
2.6.3 Coding	38
2.7 Results	38
2.7.1 Who are the live-bloggers?	38
2.7.2 What are the routines and conventions of journalists producing live blogs?	40
2.8 Conclusion & Discussion	44
2.9 References	48
Chapter 3 Sourcing and Reported Speech Practices in Dutch Live Blogs Covering Crisis, Politics, and Sports	51
3.1 Abstract	51
3.2 Introduction	52
3.3 Performative discourse	53

3.4	Sources	54
3.5	Reported speech	55
3.6	Methodology	57
3.7	Results	59
3.7.1	Source type	60
3.7.2	Source type and theme	61
3.7.3	Source type and platform	61
3.7.4	Reported speech	62
3.7.5	Reported speech by theme	63
3.7.6	Reported speech by platform	64
3.7.7	Reported speech by source type	65
3.8	Discussion & Conclusion	66
3.9	References	69

Chapter 4 | A Permanent Flow of Information: Motives for Using Live Blogs During COVID-19

		73
4.1	Abstract	73
4.2	Introduction	74
4.3	Live blogs	75
4.4	News use during COVID-19	76
4.5	Motivations for news use	77
4.6	Method	79
4.7	Analysis	80
4.8	Results	80
4.8.1	Live blog users	80
4.8.2	Live blog use	81
4.9	Conclusion & Discussion	83
4.10	References	85

Chapter 5 | Evaluating Credibility in Dutch Live Blogs. A Focus Group Study on Immediate News, Covering Crisis, Politics, and Sports

		89
5.1	Abstract	89
5.2	Introduction	90
5.3	Credibility	91
5.3.1	Source credibility	91
5.3.2	Message credibility	92
5.3.3	Medium credibility	93

5.3.4 Technological affordances	93
5.4 Method	94
5.4.1 Respondents	94
5.4.2 Assignment	95
5.5 Results	96
5.5.1 Source credibility	96
5.5.2 Message credibility	98
5.5.3 Medium credibility	100
5.5.4 Technological affordances	101
5.6 Conclusion	102
5.7 References	105
Chapter 6 Conclusions & Discussion	109
6.1 Introduction	109
6.2 Realization of Credibility	111
6.3 Content of Credibility	112
6.4 Evaluating Credibility	113
6.5 Live Blog as Genre in Pursuit of Credibility	114
6.6 Theoretical consequences	115
6.7 Methodological consequences	116
6.8 Practical consequences	118
6.9 Discussion	119
References thesis	122
Summary	135
Samenvatting	141
CV	146